

Anton Stipanič - novi glavni direktor ISKRA Commerce

Pretekli teden, 7. marca letos je bila 10. redna seja delavskega sveta Iskra Commerce. Poleg članov so še te seje udeležili tudi predstav-

Anton Stipanič — novi glavni direktor IC

Razgovori o združitvi tovarne »Zmaj« z Iskro

V lanskem decembru je vzklikala pobuda za združitev ljubljanske tovarne baterij »Zmaj« z ZP Iskra. Letos so s tem stekle intenzivne priprave, pri čemer bodo prav te dni izdelane dokončne finančno-ekonomske in programske, tehnične analize, iz katerih je je razvidna utemeljenost predvidene združitve.

Delovni kolektiv tovarne »Zmaj« se bo na aprilskem referendumu na osnovi razprav o elaboratu odločil o tem koraku, nato pa bo o združitvi sklepal še DS ZP Iskra. O nadaljnjem poteku priprav na združitev bomo še poročali.

govornega, delovnega mesta (izvoljen je bil za generalnega direktorja Ljubljanske banke).

Predsednik delavskega sveta Albin Pahor se je po razrešnici zahvalil Metodu Rotarju za njegovo dolgoletno sodelovanje uspešno vodenje IC in za razvijanje samoupravnih odnosov v Iskra Commerce. Tudi Metod Rotar je izrekel zahvalo vsem sodelavcem za uspešno in koristno sodelovanje, ter dodal, da bo v srcu ostal tudi v prihodnje tesno povezan z Iskro.

V odsotnosti predsednika razpisne komisije Julija Novljana je dr. Miroslav Trost sporočil DS, da se je na razpis za glavnega direktorja IC prijavil Anton Stipanič ter ugotovil, da izpolnjuje vse potrebne pogoje razpisa. Delavski svet je nato z glasovanjem soglasno izvolil Antona Stipaniča za novega glavnega direktorja Iskra Commerce.

Predsednik DS Albin Pahor je nato razglasil izvolitev novega direktorja in ga pozval, da prevzame vse pravice in dolžnosti, ki izvirajo s tega delovnega mesta.

Novi direktor se je nato prisrčno zahvalil za izvolitev in zaupanje ter dejal, da ne bo uveljavljal svoje volje in, da se bo zavzemal za široko in odkrito izmenjavo mnenj ter sodelovanje. »Vi sami dobro veste kaj bomo delali in kako. Napravil bom vse, da bi čimbolje sodelovali. Začrtano pot bomo nadaljevali še intenzivneje in hitreje. Delali bomo zagnano in pošteno, je zaključil svoj prvi nastop novoizvoljeni direktor Iskra Commerce.

Novi glavni direktor ISKRA COMMERCE je diplomirani pravnik, ki je v poslednjem obdobju opravljal vrsto pomembnih nalog, mimo šefa kabineta predsednika izvršnega sveta Skupščine SRS, konzula generalnega konzulata SFRJ v Pittsburgu v ZDA, komercialnega direktorja v trgovskem podjetju »Centromerkur« v Ljubljani in slednjič do namestnika republiškega sekretarja za notranje zadeve SRS.

Na novem, odgovornem delovnem mestu glavnega direktorja Iskra Commerce Antonu Stipaniču želimo obilo uspehov.

Iskrina tovarna »Sprejemniki« Sežana se je v zadnjih dveh letih poslovno vidno popravila, čeprav ima še vedno dokaj problemov. Na sliki: vmesna kontrola radijskih sprejemnikov

»Zavod za avtomatizacijo« Ljubljana

Vedno večja proizvodnja transformatorskih tračnih jeder

Pred leti se je v Zavodu za avtomatizacijo v Ljubljani in sicer v razvojnem sektorju za elemente formirala razvojna skupina z nalogo razviti tehnološki postopek izdelave transformatorskih tračnih jeder. Pri nas namreč še nihče ni delal na tem področju, v tujini pa se ta element že zelo široko uporablja. Oddelek je najprej zaposloval samo 4 ljudi, ki so se ukvarjali z razvojem prvih pripomočkov za izdelavo tračnih jeder in z izdelavo manjših količin raznih tipov tračnih jeder do težine 2 t letno. Opazen je bil tudi trud, da bi se transformatorsko jedro naredilo iz naše — doma narejene pločevine. Ker pa nobena železarna ni imela razvitega tehnološkega postopka za izdelavo orientirane hladno valjane pločevine, smo začeli uporabljati uvoženo pločevino. Po licenci firme »Armco« iz Francije to pločevino izdelujejo že v večjih evropskih državah.

Pri nas trenutno izdelujemo tračna jedra iz pločevine M5 debeline 0,3 mm. Sam tehnološki postopek izdelave tračnih jeder iz orientirane hladno valjane silicijeve pločevine daje namreč izredne magnetne lastnosti tem je-

drom. To omogoča gradnjo transformatorjev malih dimenzij v primerjavi s klasičnimi transformatorji. Pri tem naj omenim to, da nas čudi, zakaj niso sodobna tračna jedra bolj zastopana v aparatih narejenih v tovarnah ZP Iskra, saj so navedene prednosti vsekakor očitne.

Ceprav imamo načrte razviti tehnologijo izdelave še iz drugih kvalitetnejših pločevin, se je laboratorijska proizvodnja transformatorskih jeder tipa C povzpela na porabo 50 t pločevine na leto, kar za oddelek glede na njegove zmogljivosti ni malo. Oddelek sedaj že zaposluje 10 ljudi, kar je dovolj za sedanja naročila. V zadnjem času prehajamo na izdelavo tračnih jeder po IEC standardu, kateri je vnešen že v IS. K. standard, čeprav še vedno delamo po starem DIN standardu.

Transformatorska tračna jedra zaenkrat še ne morejo v celoti nadomestiti klasičnih transformatorskih jeder zaradi višje cene in naših premajhnih kapacitet, vendar se bo ta dejavnost vključila v program širše proizvodnje v ZP Iskra.

G. D.

17. seja poslovnega odbora ZP

Naslednjo, 17. redno sejo bo imel poslovni odbor združenega podjetja Iskra Kranj v petek, 16. marca 1973, v Tovarni polprevodnikov, Trbovlje. Na dnevnem redu bo naslednje:

1. Ogled tovarne polprevodnikov.
2. Predlog gospodarskega plana ZP Iskra za leto 1973 — poročevalci: Edi Delopst, Peter Grčar, Slavko Fatur.
3. Informacija o koriščenju sredstev GDK — poročevalec Boris Lasič.
4. Informacija o pripravah za razgovore z LB — poročevalca Ilija Medić in Edi Delopst.
5. Informacija v poslovno-interesni skupnosti Aero Commerce — poročevalec Bogdan Mohor.
6. Pripombe na osnutek poslovnika znanstveno-raziskovalnega sklada ZP — poročevalec Stefan Dolhar.
7. Razno

Gospodarski načrt za leto 1973

Na zadnjem zasedanju Jelaškega sveta Iskra Commerce v letu 1972 je bil sprejet gospodarski načrt za leto 1973. V njem so vsi tisti gospodarski ukrepi, ki obravnavajo stabilizacijo jugoslovanskega gospodarstva; ta načrt pomeni zato aktivno vključitev Iskra Commerce k naporom za uresničitev stabilizacijskega programa.

V gospodarskem načrtu za leto 1973 so zato upoštevana vsa zakonska določila za izboljšanje likvidnosti poslovanja v gospodarstvu in tako tudi v organizacijah združenega dela, in vsi sklepi samoupravnih organov in družbeno-političnih organizacij Iskra Commerce v omejevanju porabe in o varčevanju z vsemi družbenimi sredstvi z namenom, da bi uskladili gibanje potrošnje z razpoložljivimi sredstvi.

Zakonska določila, ki urejajo izboljšanje likvidnosti poslovanja, so predvsem tale:

— zakon o odpisu terjatev do kupcev nad 90 dni določa, da se v breme finančnega rezultata odpiše v letu 1972 12,5 odstotka teh terjatev, v letu 1973 pa že 25 odstotkov.

— zakon o zagotovitvi trajnih obratnih sredstev v višini letnih poprečnih zalog, formiranih iz lastnih virov in kreditov za trajna obratna sredstva z vračilnim rokom nad 5 let.

Z gospodarskim načrtom je torej določeno, da morajo biti naše terjatve poravnane v 90 dneh od dneva, ko je bila faktura izstavljena, in bo treba v skladu s tem omejevati prodajo na plačilno sposobne kupce ter pospešeno izterjati že zapadle terjatve.

Zato, da bi si v naslednjem letu zagotovili večji delež lastnih obratnih sredstev, so naše skupne zaloge planirane v višini 49 dni, in bi se morale obračati vsaj 7,5-krat na leto; zaradi tega je v planu prodaje upoštevana tudi odprodaja obstoječih zalog. To tudi pomeni, da v tem letu ni predvidena pridobitev novih kratkoročnih kreditov, temveč bomo morali gospodariti z že obstoječimi sredstvi. Obenem pa bomo morali doseči konverzijo dela

kratkoročnih kreditov v dolgoročne.

Gospodarski načrt vsebuje tudi sklepe samoupravnih organov in družbeno-političnih organizacij Iskra Commerce o omejevanju porabe, kar pomeni, da planiramo na podlagi že sprejetih ukrepov za uresničitev teh ciljev prihranek na stroških v višini 10 milijonov N-din.

Planirani obseg prodaje na domačem trgu v letu 1973 znaša 2.450,5 milijonov din, kar je 36% na, oceno leta 1972 in je rezultat novih prodajnih programov, zlasti na področju široke potrošnje, telekomunikacij, avtomatizacije, elektromehanskih aparatov in elektronskih elementov ter nabave reprodukcijskega materiala za tovarne ZP Iskra.

Prodaja na zunanja tržišča se bo povečala od sedanjih 25 milijonov dolarjev na 36 milijonov dolarjev, ali za 43 odstotkov na osnovi predhodne sistematične obdelave zunanjih tržišč. Obenem bomo uvozili za 42 milijonov dolarjev blaga, kar pomeni 56 odstotkov več od ocene uvoza za leto 1972, ki znaša 27 milijonov dolarjev. Večji uvoz izhaja predvsem iz povečane uvoza za tovarno elektronske telefonije v Kranju.

V planiranem obsegu prodaje na domačem in zunanjem tržišču bo letos zaposlenih poprečno 2143 ljudi. Število zaposlenih se bo tako povečalo od 1866 poprečno zaposlenih za 594, ali za 15 odstotkov, obenem pa bi se promet na zaposlenega povečal za 24 odstotkov. Taka rast zaposlenih pa bo možna seveda le, če bodo izpolnjeni vsi drugi elementi gospodarskega predvideni z gospodarskim načrtom za 1973.

Za tako število zaposlenih bomo potrebovali 108 milijonov N-din sredstev za osebne dohodke, pri čemer je upoštevano 20-odstotno povečanje neto osebnih dohodkov na zaposlenega. Poprečni neto osebni dohodek bi v tem letu lahko znašal 2.917 din; ob pogoju, da ohranimo planirano delilno razmerje 68 odstotkov za osebne dohodke in 32 odstotkov za sklade Iskra Commerce. To pomeni, da moramo ustvariti dohodek za delitev v višini 157,5 milijona din ob pogoju, da natančno izvajamo sprejeta načela o omejevanju stroškov in o varčevanju z družbenimi sredstvi. Tako bomo tudi ustvarili planirani ostanek dohodka 49,5 milijona din, zagotovili pokrivanje

svojih obveznosti in obveznosti do družbe ter omogočili nadaljnji razvoj Iskra Commerce. Andreja Medič

Osnovne naloge sindikata v sedanjem obdobju

Predsednik sindikalnega odbora ZP Iskra Jože Čebela je na prvi konferenci sindikata ZP 27. februarja (del njegovih izvajanj v poročilu smo objavili že v prejšnji številki Iskre) govoril še o poslovanju Iskre v letu 1972 in njenem načrtu za leto 1973, kakor tudi o smernicah njenega bodočega razvoja. Posebej se je v svojem poročilu pomudil ob vprašanju o izvajanju samoupravnih sporazumov o delitvi dohodka in osebnih dohodkov ter nagrajevanju po delu. Slednje vprašanje je še dopolnil in smo ga objavili v št. 9, kot samostojen članek, na tem mestu pa objavljamo zaključni del predsednikovega poročila, ki se nanaša na osnovne naloge sindikata v sedanjem obdobju.

Dinamika našega razvoja zahteva doslednejšo, revolucionarnejšo in učinkovitejšo borbo sindikatov in kadrov, ki si jih v njih prizadevajo uresničiti zgodovinske cilje in interese delavskega razreda in vseh delovnih ljudi. Sindikat kot sestavni del našega samoupravnega sistema mora biti v bodoče veliko bolj samostojen v programiranju in izvajanju svojih akcij, pri čemer mora nositi polno mero družbene odgovornosti za svoje postopke. Sindikat se mora povsem določeno in javno opredeliti za stališča, ki jih zastopa. Pri tem se ne moremo zadrževati v sferi kritike, temveč moramo ponuditi tudi lastne predloge in rešitve. Od stališč, ki imajo podporo celotnega članstva ne smemo odstopati, temveč vztrajati na realizaciji z mobilizacijo vseh dejavnikov družbe. Tu mislimo predvsem na stihijo na področju cen, ki v mnogih primerih pri cenah prehranbenih artiklov ter komunalnih storitev že ogrožajo življenjski minimum posebno tisti vrsti delavcev, ki imajo najnižje osebne dohodke.

Podobna načela smo v sklepih materialih in programski usmeritvi republiških in zveznih sindikalnih kongresov že zasledili. Žal do realizacije teh hotenj ni prišlo v oni meri, kolikršne so bile želje. Ne strinjamo se z reševanjem stvari s pomočjo sile. Toda ne želimo, da se v naši sredi še naprej reproducira meščanska družba, malomeščanska morala, etika ipd. Prišlo je pismo izvršnega biroja CK ZKJ in tovariša Tita. Te smernice ZKJ so ka- žipot za vse nas, a za komuniste obveznost. Posamično, v skupinah, zaprti vsak v svoj kolektiv ne bomo uspešni. Te probleme lahko reši samo delavski razred kot celota. Poudarjamo povsem do-

Zahvala Iskri

Za vaše sodelovanje in pomoč pri izvedbi zares nadvse uspešnega VI. srečanja jugoslovanskih novinarjev smučarjev na Zatrniku in Bledu, se vam najiskrenejše zahvaljujemo!

Predsednik sekretariata sekcije jugoslovanskih novinarjev — smučarjev: Joško Pirnar

delavcu. Ta del, ki je do sedaj izhajal iz raznih virov, iz katerih je dejansko izvirala borba za položaje, privilegije, družbene pozicije, grupacije, zapiranje v regione — in na podlagi katerih so se pojavljali razni »osrečevalci« sama sebi ter liferanti progresivnih idej v imenu delavskega razreda, morajo v naši samoupravni družbi biti izločeni od nadaljnega delovanja. Naša družbena zahteva je, da se presežki dela vrnejo gospodarstvu in da se omogoči delavskemu razredu, da se bodo v bodoče trošili pod njegovo družbeno kontrolo na samoupravnih osnovah.

(Dalje na 6. strani)

ISKRA — Tovarna elementov za elektroniko, Ljubljana, Stegne 17

ISKRA — Tovarna za elektroniko in avtomatiko, Ljubljana, Pržan

obveščata

vse svoje poslovne prijatelje, sodelavce in komite, da sta še spojili in odslej poslujeta pod nazivom

ISKRA — INDUSTRIJA ELEMENTOV IN ZABAVNE ELEKTRONIKE

v sestavu združenega podjetja Iskra, Kranj. Sedež nove organizacije je v Ljubljani, Stegne 17, telefon n. c. 56-164, telex 31-351 YU ISELEM

Skrajšan naziv nove organizacije je: **ISKRA — IEZE v ZP Iskra Kranj**

Nova organizacija združenja:

TOZD — Avtomatika, Ljubljana, Pržan, Andreja Bitenca 68, tel. n. c. 53-441

TOZD — Feriti, Ljubljana, Stegne 19, tel. n. c. 56-164

TOZD — Keramični kondenzatorji, Žužemberk, tel. n. c. 068-84-115

TOZD — Keramika, Ljubljana, Pipanova pot 18, Vižmarje, tel. n. c. 51-555

TOZD — Magneti, Ljubljana, Stegne 21, tel. n. c. 56-164

TOZD — Orodjarna, Ljubljana, Stegne 17, tel. n. c. 56-164

TOZD — Upori, Šentjernej na Dolenjskem, tel. n. c. 068-85-320

TOZD — Žarnice, Ljubljana, Kotnikova 16, tel. n. c. 317-691

ZIRO RAČUN NOVE ORGANIZACIJE JE 50104-601-27188

DOPISUJTE V ISKRO!

Vidna vloga ZK

Na vprašanja UREDNIŠTVA odgovarja sekretar tovarniške konference ZK — STANE KAVČIČ

Vprašanje:
Primarne naloge ZK v kranjski tovarni?

Odgovor:
Prvenstvene naloge so:
— Uresničevanje sklepov tovarniške konference ZK na pismo predsednika Tita ZKJ in izvršnega biroja predsedstva ZKJ;
— dosedanje izvajanje sprejetih programov v delovnem kolektivu;
— samoupravljanju dati še večji poudarek;
— idejno politično usposabljanje članov ZK in obnova članstva v ZK. Poseben poudarek je dan informiranju kolektiva. Izoblikovati moramo učinkovit način informiranja; ne samo prek zborov delovnih skupnosti in informativnega lista, temveč mora informiranje temeljiti tudi na relaciji: vodja oz. mojster — delavec. Če je delovna organizacija zaupala vodjem skupine ljudi v proizvodnem, tehnološkem, gospodarskem in tehničnem procesu dela, morajo isti biti tudi najboljši informatorji podrejenim.

Vprašanje:
Kako poteka izvajanje akcijskega programa v Elektromehaniki?

Odgovor:
Na osnovi akcijskega programa je v tovarni izoblikovana poslovna politika, ki v zaključnem računu za leto 1973 kaže dokaj pozitivne rezultate. Med nalozami je predvsem poudarjeno zmanjšanje materialnih stroškov poslovanja, režijskih stroškov in režijskih delovnih mest.

Vprašanje:
Koliko je članov ZK v Elektromehaniki in kakšen je interes za vključevanje mladih članov kolektiva v ZK?

Odgovor:
V Elektromehaniki je od 6.100 zaposlenih 283 članov ZK. Ker s tem nikakor ne moremo biti zadovoljni, je ena od temeljnih nalog osnovnih organizacij ZK v obratih in področjih TOZD, da dajo temu vprašanju največji poudarek. Lahko rečem, da se kaže v zadnjih mesecih kvaliteten premik v osnovnih organizacijah ZK (žal ne povsod!), saj so se vključili v članstvo ZK pretežno mladi delavci. Mladina ima interes vključevanja v ZK, vendar je premalo konkretnih predlogov za sprejem v ZK od vodstev mladinskih organizacij. Tu bo potrebno več dela in sodelovanja.

Vprašanje:
Kakšni so bili zaključki razprav o socialnem razlikovanju?

Odgovor:
Kot smo videli, so bili zaključki razprav o socialnem razlikovanju pozitivni. Vse skupaj kaže, da se v tovarni izoblikovana poslovna politika, ki v zaključnem računu za leto 1973 kaže dokaj pozitivne rezultate. Med nalozami je predvsem poudarjeno zmanjšanje materialnih stroškov poslovanja, režijskih stroškov in režijskih delovnih mest.

Vprašanje:
Kako poteka izvajanje akcijskega programa v Elektromehaniki?

Odgovor:
Na osnovi akcijskega programa je v tovarni izoblikovana poslovna politika, ki v zaključnem računu za leto 1973 kaže dokaj pozitivne rezultate. Med nalozami je predvsem poudarjeno zmanjšanje materialnih stroškov poslovanja, režijskih stroškov in režijskih delovnih mest.

Vprašanje:
Koliko je članov ZK v Elektromehaniki in kakšen je interes za vključevanje mladih članov kolektiva v ZK?

Odgovor:
V Elektromehaniki je od 6.100 zaposlenih 283 članov ZK. Ker s tem nikakor ne moremo biti zadovoljni, je ena od temeljnih nalog osnovnih organizacij ZK v obratih in področjih TOZD, da dajo temu vprašanju največji poudarek. Lahko rečem, da se kaže v zadnjih mesecih kvaliteten premik v osnovnih organizacijah ZK (žal ne povsod!), saj so se vključili v članstvo ZK pretežno mladi delavci. Mladina ima interes vključevanja v ZK, vendar je premalo konkretnih predlogov za sprejem v ZK od vodstev mladinskih organizacij. Tu bo potrebno več dela in sodelovanja.

Vprašanje:
Kakšni so bili zaključki razprav o socialnem razlikovanju?

Odgovor:
Kot smo videli, so bili zaključki razprav o socialnem razlikovanju pozitivni. Vse skupaj kaže, da se v tovarni izoblikovana poslovna politika, ki v zaključnem računu za leto 1973 kaže dokaj pozitivne rezultate. Med nalozami je predvsem poudarjeno zmanjšanje materialnih stroškov poslovanja, režijskih stroškov in režijskih delovnih mest.

Vprašanje:
Kako poteka izvajanje akcijskega programa v Elektromehaniki?

Odgovor:
Na osnovi akcijskega programa je v tovarni izoblikovana poslovna politika, ki v zaključnem računu za leto 1973 kaže dokaj pozitivne rezultate. Med nalozami je predvsem poudarjeno zmanjšanje materialnih stroškov poslovanja, režijskih stroškov in režijskih delovnih mest.

Vprašanje:
Koliko je članov ZK v Elektromehaniki in kakšen je interes za vključevanje mladih članov kolektiva v ZK?

Odgovor:
V Elektromehaniki je od 6.100 zaposlenih 283 članov ZK. Ker s tem nikakor ne moremo biti zadovoljni, je ena od temeljnih nalog osnovnih organizacij ZK v obratih in področjih TOZD, da dajo temu vprašanju največji poudarek. Lahko rečem, da se kaže v zadnjih mesecih kvaliteten premik v osnovnih organizacijah ZK (žal ne povsod!), saj so se vključili v članstvo ZK pretežno mladi delavci. Mladina ima interes vključevanja v ZK, vendar je premalo konkretnih predlogov za sprejem v ZK od vodstev mladinskih organizacij. Tu bo potrebno več dela in sodelovanja.

Vprašanje:
Kakšni so bili zaključki razprav o socialnem razlikovanju?

Odgovor:
Kot smo videli, so bili zaključki razprav o socialnem razlikovanju pozitivni. Vse skupaj kaže, da se v tovarni izoblikovana poslovna politika, ki v zaključnem računu za leto 1973 kaže dokaj pozitivne rezultate. Med nalozami je predvsem poudarjeno zmanjšanje materialnih stroškov poslovanja, režijskih stroškov in režijskih delovnih mest.

Vprašanje:
Kako poteka izvajanje akcijskega programa v Elektromehaniki?

Odgovor:
Na osnovi akcijskega programa je v tovarni izoblikovana poslovna politika, ki v zaključnem računu za leto 1973 kaže dokaj pozitivne rezultate. Med nalozami je predvsem poudarjeno zmanjšanje materialnih stroškov poslovanja, režijskih stroškov in režijskih delovnih mest.

Vprašanje:
Koliko je članov ZK v Elektromehaniki in kakšen je interes za vključevanje mladih članov kolektiva v ZK?

Odgovor:
V Elektromehaniki je od 6.100 zaposlenih 283 članov ZK. Ker s tem nikakor ne moremo biti zadovoljni, je ena od temeljnih nalog osnovnih organizacij ZK v obratih in področjih TOZD, da dajo temu vprašanju največji poudarek. Lahko rečem, da se kaže v zadnjih mesecih kvaliteten premik v osnovnih organizacijah ZK (žal ne povsod!), saj so se vključili v članstvo ZK pretežno mladi delavci. Mladina ima interes vključevanja v ZK, vendar je premalo konkretnih predlogov za sprejem v ZK od vodstev mladinskih organizacij. Tu bo potrebno več dela in sodelovanja.

Skromna razprava na občnem zboru sindikata

Pretekli teden je svoj redni letni občni zbor izvedla tudi sindikalna organizacija v naši tovarni orodij na Stegnah. Občni zbor je bil sicer skrbno pripravljen in poročilo o dejavnosti dovolj izčrpno, medtem pa je bila razprava po poročilih kaj skopa, čeprav najbrž v tovarni ne manjka problemov. Iz poročila dosedanjega predsednika sindikata povzemamo podrobnosti:

Z gotovostjo lahko trdim, da je izvršni odbor sindikata v svoji mandatni dobi odigral eno od odločilnih vlog pri notranji ureditvi tovarne. Vse skozi v svojem mandatnem obdobju je odbor tesno sodeloval z vodstvom tovarne, v začetku svojega mandata pa tudi s takratno začasno upravo. Poudariti moram, da je bilo v času začasnih uprav, z le-to zelo težko sodelovati v obojestransko zadovoljstvo, s predsednikom začasnih uprav pa to sodelovanje sploh ni bilo mogoče.

Ko je bila v začetku julija 1970 začasna uprava ukinjena in je tovarna zopet začela normalno poslovati, se je to sodelovanje in kontaktiranje malo izboljšalo. Ker je bil za direktorja tovarne izvoljen predsednik prejšnje začasne uprave, je spet prihajalo do raznih nesoglasij z vodstvom tovarne, kar pa je bilo tudi povod, da sta v mesecu decembru dala ostavko na svoji mesti predsednik delavskega sveta tovarne in predsednik izvršnega odbora sindikata. Sele v tem obdobju pa je ostro nastopilo tudi vodstvo ZP in njegovi samoupravni organi. Z razpisom za novega direktorja tovarne, je predsednik delavskega sveta svojo ostavko preklical, izvršni odbor sindikata pa je med svojimi člani izvolil novega predsednika. Funkcijo predsednika sem prevzel jaz in skušal svoje delo opravljati v interesu celotnega kolektiva čim bolj uspešno.

Odbor sindikata je imel v svojem mandatnem obdobju 38 rednih in 17 izrednih sej. Na svojih sejah je obravnaval tekočo problematiko tovarne, nasledoval politiko zveze sindikatov, se seznanjal z vlogo sindikata v samem podjetju in skušal po svojih močeh reševati naloge, ki so bile postavljene pred njega. Budno je spremljal vsa dogajanja v kolektivu in bil vodilna sila za urejanje notranjih odnosov.

Nobena tajnost ni, da tovarna do konca leta 1971, praktično ni imela urejenih nobenih samoupravnih aktov. V veljavi je bil kljub mnogim pomanjkljivostim statut še iz leta 1968, se pravi prav od samega začetka obratovanja tovarne, pa tudi pravilnik o osebnih dohodkih je lahko bil več ali manj samo

formalen, plače pa so se delile lahko rečemo po obrazih, ne pa po dejanskem uspehu posameznika na njegovem delovnem mestu.

Po prelomnici, ki je nastala s tem, da smo iz tovarne odstranili povzročitelje anarhije, smo si šele zagotovili pogoje za notranjo konsolidacijo in s tem pogoje za hitrejši razvoj. Novo vodstvo tovarne je s pomočjo družbeno-političnih in samoupravnih organov nemudoma prešlo k izdelavi statuta in vseh pravilnikov, ki so potrebni za dobro gospodarjenje in za pravilne odnose znotraj podjetja. Že po krajšem obdobju, ko so bili te ti sprejeti in uradno potrjeni, smo lahko z zadovoljstvom ugotavljali, kako neobhodno potrebno je bilo izdelati samoupravne akte.

S tem, ko smo si zagotovili boljše poslovanje in je delo v tovarni steklo dosti bolj homogeno, se je tudi izvršni odbor sindikata laže posvetil problemom, ki zadevajo slehernega člana sindikata; kot je na primer skrb za njegovo osebno počutje, skrb za njegov osebni standard, zaščita njegovih pravic i. p. d. Od začetka obstoja tovarne je bil v preteklem letu prvič izpla-

čan regres za letni dopust, regresiranje malice je tudi nov korak ob skrbi za boljše počutje delavca, prav tako smo prvič nabavljali ozimnico itd.

Skušali smo organizirati tudi čimveč družabnega življenja, toda žal v tem nismo popolnoma uspeli. Vzrok temu neuspehu so vsekakor premajhna denarna sredstva, ki jih ima odbor, vemo pa tudi za dane naloge, ki jih je določal gospodarski plan za leto 1972. Uspelo nam je organizirati v letu 1971 s pomočjo turističnega podjetja »Putnik« strokovno ekskurzijo v Milano na velesojem orodij in obisk Zagrebškega velesojima, kateri pa je bil povezan z družabnim kosilom in večerjo. Več pa je bilo narejenega na športnem področju. Zavedali smo se, da naš kolektiv sestavlja v glavnem mlad kader in da so mnogi med njimi vneti športniki in zato je bil odbor vseskozi mnenja, da je treba zagotoviti tem mladim ljudem udeležbo na vseh tekmovanjih ZP Iskra in pa tudi tekmovanjih v občinskem merilu. Pokazalo se je, da je odbor postal pravilno, saj rezultati niso izostali.

Po izglasovanju razrešnice so bili v novi izvršni in nadzorni odbor izvoljeni: Janez Radman, Dušan Kovačič, Marinka Bajt, Dušan Koritnik, Alojz Božič, Alojz Vrankar, Miha Pirnat, Jožica Lapajne ter Janez Novak, Alojz Cesar in Vinko Preskar. Na prvi seji bodo izvolili oba nova predsednika.

ISKRA — tovarna gospodinjstvih aparatov Škofja Loka — Reteče

ponovno razpisuje delovno mesto

1. VODJE RAZVOJA IN KONSTRUKCIJE

Pogoji: elektro ali strojna smer — VS, 1 leto prakse; VS, 4 leta prakse; SS, 8 let prakse. Objavljamo še prosta delovna mesta:

1. TAJNICE

2. TEHNOLOGA KONTROLE

3. FINANČNEGA KNJIGOVODJE

Pogoji:

pod 1.: srednja strokovna izobrazba ekonomske ali administrativne smeri z enoletno prakso in pasivnim znanjem nemščine in italijanščine;
pod 2.: višja ali srednja izobrazba strojne ali elektro smeri z 2 oz. 6 leti prakse;
pod 3.: višja ali srednja izobrazba ekonomske ali finančne smeri z 1 oz. 4 leti prakse.

Osební dohodek po pravilniku.

Ponudbe sprejema splošni in kadrovski sektor do 24. marca.

Obračun osebnih dohodkov v letu 1972

Z družbenim dogovorom in samoupravnim sporazumom so določene smernice delitve dohodka in osebnih dohodkov z namenom, da se čim dosledneje uresniči načelo delitve po delu in zagotovi delitev dohodka in osebnih dohodkov v odvisnosti doseženih rezultatov dela in poslovne uspešnosti. Navedena načela, vsebovana v omenjenih sporazumih, so bila vsklajena s splošnimi akti tovarne. Delavski svet tovarne je na svojem zasedanju 28. decembra 1971 v ta namen sprejel vrsto dopolnitev in sprememb pravilnika o delitvi OD in pravilnika o uporabi sredstev sklada skupne porabe, in sicer:

S pravilnikom o stimulaciji delovnih enot so bile določene osnove in merila, po katerih je bila formirana masa osebnih dohodkov posamezne delovne enote in rezervni sklad OD tovarne. Osebnih dohodki delavcev so bili odvisni od izpolnitve proizvodnega načrta, asortimenta in ustvarjenega faktorja stimulacije po samoupravnem sporazumu. Po obračunu za leto 1972 je tovarna kot celota pokrila izplačane osebne dohodke in ustvarila planirano rezervo OD. Ustvarjeni rezervni sklad OD tovarne pa je bil po sklepu samoupravnih organov porabljen za pokritje 100% OD delavcem obrata ATN, ki iz objektivnih razlogov ni izpolnil gospodarskega načrta. Povečani so bili dodatki za nadurno delo, nedeljsko delo in delo ob državnih in narodnih praznikih ter dela prostih dneh.

Določen je bil najnižji OD, ki je za polni delovni čas znašal 855,— din neto, in najvišji, ki je znašal 7.500,— din neto mesečno. S samoupravnim sporazumom določen najnižji OD 800,— din neto je bil izplačan kot minimalni OD, ki so ga prejeli delavci, ki so pri polnem delovnem času zaslužili manj. Najvišji OD pri polnem delovnem času za redno delo je bil dosežen v višini 6.943,— din poprečno mesečno ali 93% določenega maksimuma po samoupravnem sporazumu. Največji izplačani poprečni mesečni OD pa je bil 7.903,— din neto.

Povečane so bile boleznine, regresi za dopust in prehrano in premije za kolektivno zavarovanje, dalje dnevnice, kilometrine in dodatki za ločeno življenje.

Kot socialni in humani elementi osebnega dohodka za beležimo uvedbo podpore ob smrti delavca, jubilejne nagrade in dodatki ob prestopu delavca na nižje vrednoteno delovno mesto.

V smislu ekonomičnega poslovanja in skladu z do-

seženimi gospodarskimi rezultati, je bila vpeljana tudi stimulacija na znižanje izgubljenih časov in limitiranje doseganja norm. Po rezultatih sodeč, sta obe obliki osebnega dohodka dosegli svoj namen. Tako so bili izgubljeni časi občutno znižani in doseganje norm vsklajeno s planskimi proporci.

Kot novost je bila za delavce po normi uvedena osebna ocena. Ocenjevalni sistem daje možnost ocenitve v intervalu $\pm 10\%$. Rezultati ocenjevanja kažejo, da so si ocenjevalci zaradi postavljene limita poprečne ocene 3 (0%) z negativnimi ocenami zagotovili določeno rezervo za nadaljne ocenjevanje in istočasno ubranili sankcij vsled morebitnega prekoračenja limita. To potrjuje dejstvo, da je bilo 26% delavcev ocenjenih z negativno oceno in le 13% pozitivno (če izvajamo srednjo oceno). Analize podatkov (distribuiranost ocen, poprečne ocene po kriterijih za tovarno in obrate, preizkus homogenosti ocenjevanja) kažejo, da so ocenjevalci ocenjevali dokaj stvarno, pri tem pa niso izrabili vseh možnosti, ki jim jih daje sistem.

Povečane so bile obračunske postavke za 23% kolikor je dopuščal samoupravni sporazum na osnovi kalkulativnih osebnih dohodkov in planiranega faktorja stimulacije v višini 1.270. Skladno s povečanjem obračunskih postavk so bile v enakem razmerju povečane tudi vse vrste dodatkov, osebni dohodki pripravnikov, praktikanov in nagrade vajencev.

Regres (počitniški prispevek) za dopust je bil povečan iz 400,— din na 600,— din, prav tako pa regres za prehrano iz 1,— na 2,— din.

GRUPIRANJE DELAVCEV PO RAZPONIH OD

Tabela prikazuje grupiranje delavcev po razponih OD v absolutnih vrednostih poprečno mesečno, obenem podaja strukturo in v odstotkovnih deležih kaže preslojevanje določenih grup delavcev po razponih OD navzgor. Razponi so postavljeni tako, kot jih je predpisal Zavod za statistiko SRS z obrazcem RAD/I-1971. Distribucija ne zajema vseh delavcev, ampak le tiste, ki so delali polni delovni čas od 160 do 200 ur mesečno, glede na to, ko-

Razponi OD v N din neto	Stev. delavcev mesečno		Struktura		Razlika v %	
	1971	1972	1971	1972	1971	1972
do 800	135	32	2,86	0,66	—	2,20
801—1000	521	109	11,05	2,26	—	8,79
1001—1200	1010	238	21,43	4,93	—	16,50
1201—1400	952	702	20,10	14,55	—	5,64
1401—1600	624	970	13,24	20,10	+	6,86
1601—1800	419	677	8,89	14,03	+	5,14
1801—2000	297	506	6,30	10,49	+	4,19
2001—2500	457	796	9,70	16,49	+	6,79
2501—3000	174	417	3,69	8,64	+	4,95
3001—3500	68	197	1,44	4,08	+	2,64
nad 3500	57	182	1,21	3,77	+	2,56
	4714	4826	100,00	100,00		

liko EU posamezen mesec vsebuje glede na 42-urni tednik.

Distribucija oziroma grupiranje delavcev po razponih OD je odraz povišanih OD nasploh, kakor tudi sprememb notranjih odnosov v sistemu nagrajevanja.

Iz prikaza je razvidno, da so v letu 1972 nastali močni strukturalni premiki, kar je zlasti razvidno iz kolone razlik. Ti premiki, ki so posledica povišanja OD v letu 1972, so razvidni tudi iz števila delavcev v posameznem razponu. Tako je v letu 1971 veljal kot modalni razred — to je tisti, v katerem se pojavlja največje število delavcev — razred od 1.001,— do 1.200,— ND, v letu 1972 pa je

to razred od 1.401,— do 1.600,— ND. Tako že nekaj let ugotavljamo, da se gostota frekvenc v nižjih razredih vse bolj manjša, vzporedno s tem pa tudi število tistih delavcev, ki ne dosegajo minimalnih osebnih dohodkov.

GIBANJE POPREČNIH OD

Poprečni mesečni neto osebni dohodek na zaposlenega je znašal v letu 1972 1.775,— ND, kar je za 25% več kot v letu 1971 in za 1,4% nad planom za leto 1972.

Pregled stanja in trend poprečnih mesečnih neto OD na zaposlenega v primerjavi z letom 1971 daje naslednji prikaz:

(Dalje na 7. strani)

EMO Celje: Rabili bi več sredstev za rekreacijo

Delavcu, ki dela vse leto pri stroju in raznih drugih delih v industriji, kakor tudi umskemu delavcu je potrebno, da se vsaj enkrat na leto dobro spočije in tako pripravi za nadaljnje delo na svojem delovnem mestu. Fizična in psihična okrepitev delavca mnogo pripomore, da z uspehom premaguje vse težave in dosega odlične delovne rezultate.

V EMO-Celje so imeli delavci doslej na voljo svoj počitniški dom v Crikvenici. Poleg doma, ki ima zmogljivost le 23 ležišč, je bilo do lanskega leta postavljenih nekaj lesenih hišic, ki pa so jih letos zaradi zastarelosti in neudobnosti odstranili tako, da je ostalo samo 23 ležišč na razpolago, od katerih pa jih je treba odšteti šest za delavce, ki delajo v domu.

Že v letu 1972 so si v EMO prizadevali, da bi dobili gradbeno dovoljenje za adaptacijo doma v Crikvenici s čimer bi se zmogljivost tega doma povečala na 66 ležišč. Občina v Crikvenici pa ni dala dovoljenja za tako adaptacijo. Sedaj si prizadevajo, da bi najeli določeno število ležišč pri privatnikih. Ki pa so zelo draga. Plačati bo treba kar 25,00 din za eno ležišče.

Kako bo z letošnjo ceno za letovanje v Crikvenici sicer

še točno ne vedo, vendar bo znašala ta po sedanjih kalkulaciji 62,00 din za člane kolektiva, otroci stari od enega do sedem let pa bodo imeli popust in bodo starši odšteli zanje 53,00 din.

Sodeč po letošnjem stanju in po zaključnem računu za leto 1972, se ni nadejati kakega večjega regresa. Regres sicer bo kot pravijo, vendar njegova višina še ni določena.

Poleg Crikvenice, so predvidene tudi zamenjave za rekreacijskim centrom počitniških domov ZP ISKRA. Te zamenjave bi zajemale deset ležišč.

V Piranu predvidevajo najem osemnajst ležišč. Tam bo stal penzion okrog 60,00 din.

Delavski svet EMO je določil štiri stare milijone, ki naj se uporabijo za rekreacijo pri delu izčrpanih in obolenih delavcev. Ta denar je dan na razpolago komisiji za rekreacijo, ki bo na podlagi zdravniškega izkaza določila kateri člani kolektiva bodo poslani na rekreacijo v Crikvenico.

Kakor vidimo se je stanje glede možnosti rekreacije članov kolektiva EMO v lastnem domu zaradi zmanjšanja zmogljivosti poslabšalo in posledica tega je tudi znat-

no višja cena penzionu kot je bila v letu 1972, poleg tega pa se ni nadejati večjega regresa kot je bil v lanskem letu.

Kar se tiče druge rekreativne dejavnosti kot je šport, razni izleti in podobno, ni v EMO zamrla le po zaslugi sindikalne podružnice. Edino ta že leta nazaj gmotno podpira tako dejavnost, čeprav ima na voljo le pičla finančna sredstva.

Posebna športna komisija pri sindikalni podružnici EMO, je tudi letos organizirala masovno udejstvovanje članov kolektiva v športu. TRIM, ki je sicer v začetnem razvoju šteje sedaj 150 članov, predvidevajo pa, da se bo v TRIM vključilo še veliko število članov kolektiva.

Zelo so razvite naslednje panoge športa: nogomet, rokomet, kegljanje, smučanje, odbojka, namizni tenis, hokej na ledu, strelstvo, boksanje, košarka, šah in plavanje. V teh panogah se aktivno udejstvuje okrog 350 članov kolektiva.

Za vsoto to dejavnost je sindikalna podružnica namenila v letu 1973, štiri milijone starih dinarjev, da bi bilo mogoče vsaj ohraniti tako dejavnost na dosedanj višini, kajti za dobro in načrtno dejavnost, ki bi zajela čim več

članov kolektiva bi po presoji komisije potrebovali deset milijonov starih dinarjev.

Za vsako športno dejavnost je pri sindikalni podružnici poseben referent, ki skrbi za njen razvoj. Ti referenti so požrtvovalni člani kolektiva, ki uporabijo velik del svojega prostega časa za organizacijo treningov in tekmovanja in za to niso plačani.

Za nobeno športno dejavnost pa v EMO ni prostora. Razen strelske družine, ki si je uredila s prostovoljnimi delom članov in podporo sindikalne podružnice moderno strelišče, nima nobena panoga prostora za trening. Najete prostore pa je treba plačati in dotacija sindikalne podružnice bi komaj zadostovala za te stroške, če ne bi bilo iznajdljivosti nekaterih tovarišev, ki včasih, zlasti v pomladnih in poletnih mesecih organizirajo trening na primernem prostoru na prostem.

Vsem težavam navkljub pa je ta rekreativna dejavnost v EMO počela lepe uspehe v tekmovanju na sindikalnih športnih igrah, »Iskriadi« in drugod. Mnogokrat so člani sami plačali stroške, ker ni bilo denarja, samo da so uspeli.

Pohvala nič ne stane, pomeni pa mnogo

Že odkar je človek začel delati oziroma zavestno skrbeti za svoj obstoj, je zanimiv odnos tistih, ki so nadrejeni do podrejenih in obratno. Vedno so obstajali spori in nepravilnosti. Pravijo, da ima večina prav, torej je pravica na strani podrejenih oz. delavcev, ker jih je več. Toda, mar je res tako? Zastavil sem nekaj vprašanj delavcem, brigadirjem in mojstrom. Imen ne bom objavljaj, kar sem ljudem moral obljubiti, da so bili pripravljeni spregovoriti.

Delavci se največ pritožujejo nad krivičnim osebnim ocenjevanjem. Pravijo, da je ocenjevanje odvisno od tega, koliko si mojster simpatičen. Nadalje se pritožujejo (predvsem mladi) da so skoraj vsi pod faktorjem sto pač zato, ker je mojster prihranil rezervo za delavce, ki že dolgo delajo, pa čeprav enako ali celo slabše ker se boji zameriti. Pritožujejo se tudi nad tem, da za dobro opravljeno delo redko dobe pohvalo, za malo slabše pa veliko pogostejše grajo. Zelo malo je bilo v odgovorih ljudi pohval, vendar so bile, pa čeprav z majhnimi pripombami.

Kaj pa pravijo brigadirji, ki so nekak vmesni člen, vez med delavci in mojstri? Naslednje: Ljudje so čisto nezadovoljni, posebno če dobe majhne osebne dohodke, slabo osebno oceno itd. Le redki se zavedajo in razumejo, da tega ni kriv brigadir, temveč oni sami ali pa mojster. Brigadirji so navadno le posredovalci in skrbijo predvsem za manj odgovorna dela; da imajo ljudje dovolj materiala, kdo je pristoten, na dopustu itd. Po drugi strani pa morajo prenašati slabo voljo in nezadovoljstvo mojstrov, kadar kje kaj »zaškriplje«.

Kaj pa menijo mojstri? Če strnem bistvene misli v nekaj skopih stavkih, približno tole: Res je, da včasih ljudem z osebnim ocenjevanjem ne hote naredijo krivico. Toda ni res, da bi jih pri tem vodila kaka osebna nagnjenja. Človek hoče biti čimbolj objektivni in skuša v tem tudi uspeti. S tistimi, ki niso disciplinirani, je potrebno biti

pač malo strožji, prav tako z nedelavnimi. Če pa z ljudmi ne delaš ravno v rokavicah, se jim že zameriš. Takšni smo pač!

Mar res? Mar moramo biti res taki? Ali ne bi bilo mogoče mnogo sporov rešiti ali

ublažiti samo z malo več razumevanja obeh strani? Včasih bi zadostovala lepa beseda, majhna pohvala, ki nič ne stane, pomeni pa veliko. Treba se je le malo potruditi in uspeh ne bo izostal.

Perko

»Usmerniki« Novo mesto

Občni zbor sindikata začrtal nove naloge

Tudi v novomeški tovarni usmerniških naprav so sindikalni občni zbor dobro pripravili, a za osrednji del zapisa o tem smo spet segli po delovnem poročilu predsednika. Iz njegovih izjav lahko sklepamo na dokaj aktivno delovanje sindikata v preteklem obdobju.

Po enoletnem pregledu dela ugotavljamo, da še vedno nismo naredili vsega tistega kar bi morali. Probleme smo reševali po naših zmoglostih. Sindikalni odbor se je vedno zanimal za osebne dohodke delavcev. To pa v tem letu ni bilo tako lahko, kajti podpisali smo samoupravni sporazum o dehtvi osebnih dohodkov elektro in kovinske industrije Slovenije, izdelan je bil nov pravilnik o OD, ki pa je bil z raznimi predlogi delavcev korigiran in sestavljen v duhu in skladu s samoupravnim sporazumom. Tako je lanskega leta povprečni OD dosegel višino 1640 ND pri zaporednih delavcih, za letošnje leto pa je OD planiran na povprečno 1850 ND na enega od 192 zaposlenih, seveda če bomo izpolnili vse obveznosti do tovarne in družbe.

Razpravljali smo veliko tudi o proizvodnji, posebno smo se zavzemali za ureditev stabilizacijskih ukrepov. Če pogledamo na kratko lansko proizvodnjo, vidimo, da planiranega nismo dosegli in da je bil plan izvršen le s 94,6 %. Za 1973. leto pa se nam obeta dovolj dela, predvsem za telefonijo, ki pa ga bomo morali z vsemi silami opraviti.

Ko govorimo o proizvodnji ne moremo mimo dejstva, da ne bi spregovorili tudi o kadrih. Kadrovska politika tovarne mora biti usmerjena

glede na potrebe proizvodnje, vendar moramo večjo skrb posvetiti izbiri po sposobnosti.

SO je obravnaval na svoji seji tudi vprašanja socialno in zdravstveno šibkih otrok naših delavcev in jim dodelil polovično finančno pomoč za letovanje ob morju ali planinah.

Če govorimo o standardu ne smemo misliti samo na OD, topli obrok in podobno, temveč predvsem tudi na stanovanjski problem naših delavcev. Kot nam je znano je sklad za stanovanjsko izgradnjo veliko premajhen, da bi zadovoljil vse potrebe prosilcev. Lansko leto smo razdelili 6 milijonov za individualno gradnjo stanovanj za delavce in 2 stanovanji za strokovni kader, brez katerega si naša tovarna ne more misliti nadaljnjega večjega razvoja. Še nadalje pa bomo stanovanjsko problematiko naših delavcev reševali po pravilniku, ki bo kmalu popravljen in sprejet od samoupravnih organov.

Športna dejavnost v tovarni Usmerniki je bila v preteklem letu v glavnem omejena na športne igre Iskre in pa delavske športne igre Dolenjske, kjer je bilo vloženega precej truda in pa tudi finančnih sredstev, pri čemer pa se kažejo tudi uspehi naših športnikov. Najvidnejše rezultate so dosegli kegljači, strelci, plavalci, nogometaši in odbojkarji z naslednjimi uvrstitvami:

kegljači: drugo mesto na DSI Dolenjske, drugo mesto za občinski praznik; strelci: drugo mesto za praznik Dan borca, četrto mesto na DSI; plavalci: prvo mesto med posamezniki, tretje mesto ženske prsno; tretje mesto v moški štafeti 4 × 50 m; nogometaši: četrto mesto na DSI; odbojkarji: tretje mesto na Iskriadi; naša ekipa prve pomoči je zasedla 1. mesto na občinskem tekmovanju.

To so samo vidnejši rezultati športnih krožkov v naši (Dalje na 6. strani)

Zdravje – največje bogastvo

Varovalna dieta pred aterosklerozo

IDEALNA TELESNA TEŽA

Odrasel človek, ki je že prekoračil 30 let starosti, mora paziti, da obdrži pravilno telesno težo. Statistike kažejo, da vitki ljudje dočakajo znatno višjo starost.

Idealna telesna teža obeta človeku najdaljše življenje. Navajamo tabelarični pregled idealne telesne teže za moške in ženske po 25. letu starosti (povzeto po: Build and Blood Study I., Society of Actuaries, Chicago 1959); upoštevano je tehtanje v domači obleki in s čevlji.

Idealna telesna teža za moške:

Velikost v cm	Telesna teža (v kg)		
	nežnih kosti	srednje močnih kosti	močnih kosti
160	52,2–55,8	54,9–60,3	58,5–65,3
162	53,2–56,9	55,9–61,4	59,6–66,7
164	54,3–57,9	57,0–62,5	60,7–68,2
166	55,4–59,2	58,1–63,7	61,7–69,6
168	56,5–60,6	59,2–65,1	62,9–71,1
170	57,9–62,8	60,7–66,6	64,3–72,9
172	59,4–63,4	62,1–68,3	66,0–74,7
174	60,8–64,9	63,5–69,9	67,6–76,2
176	62,2–66,4	64,9–71,3	69,0–77,6
178	63,6–68,2	66,4–72,8	70,4–79,1
180	65,1–69,6	67,8–74,5	71,9–80,9
182	66,5–71,0	69,2–76,3	73,6–82,7
184	67,9–72,5	70,7–78,1	75,2–84,5
186	69,4–74,0	72,1–79,9	76,7–86,2
188	70,8–75,8	73,5–81,7	78,5–88,0
190	72,2–77,2	75,3–83,5	80,3–89,8

Idealna telesna teža za ženske:

Velikost v cm	Telesna teža (v kg)		
	nežnih kosti	srednje močnih kosti	močnih kosti
150	42,7–45,9	44,5–50,0	48,2–55,4
152	43,4–47,0	45,6–51,0	49,2–56,5
154	44,4–48,0	46,7–52,1	50,3–57,6
156	45,4–49,1	47,7–53,2	51,3–58,6
158	46,5–50,2	48,8–54,3	52,4–59,7
160	47,6–51,2	49,9–55,3	53,5–60,8
162	48,7–52,3	51,0–56,8	54,6–62,2
164	49,8–53,4	52,0–58,2	55,9–63,7
166	50,8–54,6	53,3–59,8	57,3–65,1
168	52,0–56,0	54,7–61,5	58,8–66,5
170	53,4–57,5	56,1–62,9	60,2–67,9
172	54,8–58,9	57,9–64,3	61,6–69,3
174	56,3–60,3	59,0–65,8	63,1–70,8
176	57,7–61,9	60,4–67,2	64,5–72,3
178	59,1–63,6	61,8–68,6	65,9–74,1
180	60,5–65,1	63,3–70,1	67,3–75,9
182	62,0–66,5	64,7–71,5	68,8–77,7
184	63,4–67,9	66,1–72,9	70,2–79,5

Kakor je razvidno iz tabel, ima vsaka od treh navedenih skupin tudi razpon v telesni teži. Najnižjo telesno težo naj bi imeli ljudje pri 25. letih, najvišjo pa pri 60. letih. Po 60. letu starosti telesna teža polagoma pada. Priporočamo redno kontroliranje telesne teže.

POTREBA PO KALORIČNOSTI PREHRANE

Odrasel človek brez večje fizične aktivnosti (ki ni zaposlen s fizičnim delom) potrebuje v 24 urah hrano, ki vsebuje 1600 do 2500 kalorij. (Čimbolj je posameznik aktiven, tembolj kalorično hrano lahko uživa. Tisti, ki veliko in hitro hodijo imajo lahko precej bolj kalorično hrano.) Zmotno je mnenje, da starejši človek potrebuje le 1600 kalorij. Če je količjak aktiven, hodi na sprehode ali kaj malega dela npr. na vrtu, potrebuje okrog 2000 kalorij.

Pravilno dnevno prehrano sestavlja 5 obrokov: zajtrk, kosilo, dve malici in večerja. Praviloma naj bi zajtrkovali okoli 7. ure zjutraj, večerjali pa nikoli kasneje kakor dve do tri ure pred spanjem. Zajtrk naj

(Dalje na 6. strani)

Od univerze v Ljubljani — republiškega računskega centra v Institutu »Jožef Stefan« smo dobili dopis, v katerem sporočajo, da ponovno organizirajo

Uvodni tečaj za programiranje

Republiški računski center bo ponovno organiziral Uvodni tečaj za programerje, ki se bo začel v ponedeljek, 19. marca 1973 ob 11. uri v predavalnici na Institutu »Jožef Stefan«, Jamova 39/1.

Prosimo vas, da takoj prijavite udeležence.

V aprilu (9. 4. 1973) se bosta začela tečaja iz programskih jezikov COBOL-FORTRAN. Pogoji za udeležbo je uspešno opravljen uvodni tečaj.

(Nadaljevanje s 5. strani)

vsebuje 20 % predvidenih kalorij, dopoldanska in popoldanska malica po 10 %, kosilo 40 %, večerja pa preostalih 20 % predvidenih kalorij.

V dnevnem obroku hrane, ki vsebuje 1600 kalorij, porazdelimo osnovna živila v naslednjih količinah: 60 g maščob (dodatno še 15 g, skritih v jedeh), 120 g beljakovin in 240 g ogljikovih hidratov.

Maščobe

Maščoba je po epidemioloških študijah najbolj kočljiv element prehrane. Vsi dnevniki obroki naj vsebujejo le 70 do 75 g maščob. Ker je 15 g skritih v drugih jedilih, mesu, orehih, mandljih itd., lahko jedem dodamo le 60 g, to je bori 6 dkg maščob! Od tega naj bodo 3 dkg v obliki surovega masla ali dobre margarine in 3 dkg v obliki olja.

Torej uporabljamo polovico dovoljenih maščob v trdem stanju, polovico pa v oljih.

Beljakovine

Beljakovine dobimo z mesom in mesnimi izdelki, mlekom in mlečnimi izdelki, s siri itd. Ker vsebujejo jajca življenjsko važne aminske kisline, lahko zaužijemo 2 do 3 jajca tedensko, kljub temu da jajčni rumenjak vsebuje velike količine holesterola. Zdrav človek potrebuje dnevno najmanj 1 g beljakovin na kg telesne teže. To najnižjo količino beljakovin v dnevniki prehrani lahko v posameznih primerih zniža le zdravnik. Ljudje navadno porabijo dnevno več beljakovin, kar je prej koristno kot škodljivo. Zdrava mešana prehrana naj vsebuje pri 1600 kalorijah 120 g beljakovin dnevno.

Ogljikovi hidrati

Različne vrste ogljikovih hidratov niso samo v sladkorju in medu, ampak tudi v moki, testeninah, krompirju in sadju. Pretirano uživanje ogljikovih hidratov vodi do debelosti, zato jih je treba po tridesetem letu starosti omejiti.

Dnevna prehrana s 1600 kalorijami vsebuje 240 g ogljikovih hidratov. Bolniki s sladkorno boleznijo morajo glede na hranila, ki vsebujejo ogljikove hidrate, držati še strožjo dieto.

V normalni, mešani prehrani je vitaminov in mineralov dovolj, nikdar pa ne preveč.

PRIPRAVA HRANE

Pri pripravljanju hrane moramo posebej poudariti, da je treba z mesa odstraniti vso vidno maščobo. Za zabelo nikoli ne uporabljamo svinjske masti, temveč olje, le včasih surovo maslo ali margarino. Vendar pa celotna količina maščobe ne sme prekoračiti prej omenjenih količin.

Jedem maščobo vedno dodajamo, nikdar je ne pregrejamo. Zato niso dovoljena jedila, kjer maščobo čezmerno segrevamo (različna cvrtja, dunajski zrezek, pražen krompir itd.). Meso naj se duši v lastnem soku, ali pa naj bo pripravljeno na žaru. Prežganje ni priporočljivo, nadomesti naj ga podmet.

DOVOLJENA JEDILA

Meso (predvsem mlado): telečje, piščančje, zajčje, gojbovo, kozličjevo meso, jagnjetina, pusta govedina, divjačina. Ribe: predvsem bela riba.

Mesni izdelki: hrenovke, safalade, pusta in malo slana šunka, nemastne krvavice.

Kruh in jedi iz moke: priporočamo črn, en dan star kruh. Dovoljen je tudi prepečenec. Jedi iz moke so dovoljene, vendar v manjših količinah.

Zelenjava in sadje so dovoljeni.

Pijače: mineralna voda, sadni sokovi, mleko do 4 del dnevno. Vino in žgane pijače so dovoljene v zelo majhnih količinah, in to le po predhodnem posvetovanju z zdravnikom. Prava kava v majhni količini.

Začimbe: Omejiti je treba kuhinjsko sol, papriko in poper. Ostale začimbe so dovoljene.

NEDOVOLJENA JEDILA

Predvsem je prepovedano pripravljanje hrane samo s svinjsko mastjo in uživanje mastnih jedi, čeprav so pripravljene z maslom, margarino ali oljem.

Posebej opozarjamo, da niso dovoljeni možgani, jetrta, ledvice, vampi, pljuča, klobase, salame, pitana kokoš in puran, ribje konzerve.

Ni priporočljivo uživati polnomastnega mleka, smetane, mastnih sirov in mastnih juh. Pri slaščicah se moramo odreči tortam, krofom, flancatom, čokoladi in vsem mastnim nadevom.

Orehi, mandlji, lešniki, indijski lešniki in kokos vsebujejo dosti maščob, zato se jih izogibajmo.

Institut za gerontologijo in geriatrijo
Ljubljana

Osnovne naloge sindikata v sedanjem obdobju

(Nadaljevanje z 2. strani)

Pri izgrajevanju našega samoupravnega sistema, ki se odraža skozi uveljavljanje ustavnih dopolnil, se pred nas kot družbeno politično organizacijo postavljajo obsežne in odgovorne naloge. V ZP Iskra imamo ob uveljavljanju amandmajev nekatere prednosti. Namreč s prehodom iz enotnega v združeno podjetje v obdobju 1965/66 smo praktično vse pristojnosti iz usmerjanja in delitve dohodka prenesli na sleherni delovno organizacijo v okviru ZP. S tem smo praktično že takrat osnovali takšno samoupravno ureditev, kakršna se danes zahteva ob formiranju TOZD. Tudi odprava subsidiarne odgovornosti, ki je na pobudo iskrških kolektivov bila zakonsko opredeljena, je imela za posledico, da so poedini kolektivi z močnejšo angažiranostjo reševali svojo ekonomsko problematiko pretežno sami. Nedvomno je bila ta usmerjenost pravilna, vsaj temu so pričali rezultati, ki Iskra od kriznih obdobji vsakoletno daje boljše rezultate poslovanja.

S sprejetjem smernic srednjeročnega razvoja Iskre smo se že odločili za krepitev socialnega položaja proizvajalcev in za razvoj naše delovne skupnosti. Od dosedanjih 19 delovnih organizacij v ZP Iskra jih je že ali pa bo v kratkem cca 50 TOZD. To pomeni, da na osnovi lastnih dognanj ob pomoči širše družbeno politične skupnosti iščemo nove oblike naše organiziranosti, ki pa naj bi bila najbolj optimalna. Soglasno smo se dogovorili, da se iz poslovnih interesov poedine TOZD združujejo v asociacije odnosno panofne industrije — le teh načrtujemo v Iskri 5 ali 6. Brez dvoma pri načrtovanju takšne organiziranosti se porajajo težave, razne miselnosti, odpirajo razne dileme; nekatere celo brez osnov. Za sindikat kot političen faktor v podjetju velja obveza, da se moramo zoperstavljati vsem težnjam interesov poedincev ali manjših neformalnih skupin. Aktivno moramo podpirati vse, kar je v interesu nas kot celote, pri čemer pa moramo biti zlasti

pozorni, da ustavne pravice delavcev ne bodo okrnjene. Skozi obliko samoupravnega sporazumevanja se moramo precizno opredeliti, katere funkcije in financiranje istih bomo prenesli v ustrezne organe. Pri tem nam bo vodilo, da v prid racionalnejšega gospodarjenja lokalne interese podredimo skupni, nam, seveda skozi kontrolno funkcijo samoupravnega sistema.

Iskra, katere zibelka je stekla pred 26 leti na kranjskem, je iz regionalnega postala slovensko podjetje. Menimo, da ni v nemar pripomniti, da so k ustvarjanju čimboljših odnosov mnogo doprinesle naše družbeno politične organizacije.

To naše poslanstvo mora ostati tudi kot naloga za naprej. Urejeni medsebojni odnosi in delo je naš skupni jezik. Tako bomo postali močan predstavnik v družbi, v kateri si ne lastimo monopola, ampak uresničujemo cilje za boljšo prihodnost nad 22.000 zaposlenim in našim zanamcem.

Občni zbor sindikata začrtal nove naloge

(Nadaljevanje s 5. strani)

tovarni. Ti pa bi bili lahko še boljši, če bi imeli boljše pogoje za treninge in tekmo-

vanja. Nastopajoči tekmovalci nimajo ustrezne športne opreme. Ta, ki jo imajo sedaj, pa je že dotrajala. Zato

nujno potrebujemo finančna sredstva za nabavo nove opreme in športnih rekvizitov. Največje težave imajo pač smučarji in kegljači, ker morajo plačati vsako udeležbo na tekmoivanju.

V letošnjem letu moramo prebroditi vse te težave in uvesti bolj množično udeleževanje članov našega kolektiva v športu in rekreaciji.

Po ne preveč živahni razpravi so prisotni razrešili stari izvršni in nadzorni odbor, v nova odbora pa izvolili naslednje: Rudi Schoss, Marjan Urbas, Karl Zeljko, Rado Cotič, Vinko Udovič, Jože Krevs, Franc Medle in Jože Potokar, Terezija Kovačič, Janez Murn.

KRATKE VESTI

»ELEKTROTIMOK« IZ ZAJEČARA

»Elektrotimok« iz Zaječara združuje tudi obrate montaže, termotehničnih naprav in elektroopreme, merilnih transformatorjev in distribucijo. Zaposluje okoli 1200 delavcev. Najbolj poznani proizvodi »Elektrotimoka« so: nizko in visokonapetostni merilni transformatorji, zaščitni prenosni transformatorji od 100—6000 VA, podporni in prevodni izolatorji od 0,5—35 KV, kot novosovojeni proizvodi pa so visokonapetostni merilni transformatorji od 10—35 KV, ki jih serijsko proizvajajo po »Siemensovi« licenci. Tovarna termotehničnih naprav in elektroopreme proizvaja klimatske naprave, visokoučinske (VUP) linije, buchholz releje, kot nov proizvod pa izdelujejo cevi za klimatske naprave.

»SLOBODA« ODPRLA NOVE SERVISSE

Kovinsko predelovalna industrija »Sloboda« iz Čačka bo v letošnjem letu odprla 30 novih servisov v vseh večjih mestih Jugoslavije za popravilo gospodinjskih aparatov. Poleg tega je »Sloboda«

v 40 mestih sklenila pogodbe s podjetji, ki se ukvarjajo s tako vrsto dela, o servisiranju njenih proizvodov. Servisna služba »Slobode« vzdržuje okoli 3 milijone gospodinjskih aparatov, plasiranih na jugoslovanskem tržišču.

REKONSTRUKCIJA SUBOTISKE »SIGME«

»Sigma«, ki proizvaja elemente male avtomatike, se je odločila za rekonstrukcijo svoje tovarne. Vrednost proizvodnje nameravajo v primerjavi s lanskim letom šestkrat povečati. Program rekonstrukcije obsega nabavo nove opreme in zamenjavo iztrošene, uvajanje pneumatike in montaže ter izdelavo stiskalnic. Za nekatere teh proizvodov nameravajo kupiti licenco.

POSLOVNO-TEHNIČNO SODELOVANJE TOVARNE V BRUSU S ČESKO FIRMO

Tovarna delov v Brusu, ki posluje v sklopu industrije hidravlike in pneumatike »Prva petletka« v Trsteniku, je vzpostavila poslovno-tehnično sodelovanje s češkoslovaškima firmama »Pragoinvest« iz Prage in »Toskurim« iz Kurima.

Popravek

V predzadnji številki Iskre smo objavili članek: »Čas pobud in akcij« iz Iskra Commerce, katerega prvi stavek prvega odstavka bi se moral pravilno glasiti takole:

Fazo samoupravnih sporazumevanj s temeljnimi organizacijami združenega dela iz proizvodnih sfer združenega podjetja so bivše veleprodajne direktije Iskra Commerce pričakale strnjene v temeljni organizaciji združenega dela branžne prodaje, iz katere se je izločila TOZD za telekomunikacije. Prosimo bralce, da popravek z razumevanjem upoštevajo.

Obračun osebnih dohodkov v letu 1972

(Nadaljevanje s 4. strani)

V koloni 4 je prikazan trend gibanja povprečnih mesečnih OD, iz katerih je razvidna politika osebnih dohodkov. V prvih petih mesecih so osebni dohodki v porastu v glavnem zaradi porasta doseganja norm in z njim v zvezi tudi porasta izplačil. V obdobju junij-julij zaznavamo določen padec, ker smo na eni strani v letu 1971 v tem času povečali osebne dohodke PK delav-

cem, na drugi strani pa se v tem času že odraža politika omejevanja nadaljnjega presežanja norm. Občutnejše povečanje OD pa zaznamujemo v zadnjem trimesečju zaradi uvedenega dodatka 150,ND neto na zaposlenega.

Kolona 5 prikazuje gibanje mesečnih OD nasproti planu 1972. Iz te kolone je bolj nazorno prikazana politika osebnih dohodkov v I. 1972, ko po že omenjenih ukrepih

glede doseganja norm zabeležimo določeno znižanje poprečja. V septembru se poprečje ponovno dvigne, ker je zopet poraslo doseganje norm, ki v zadnjem trimesečju občutnejše preseže plan zaradi uvedenega dodatka na življenjske stroške.

Doseženo letno poprečje, ki je sicer prekoračeno za 1,4 odst., je v skladu z doseženimi rezultati poslovanja v I. 1972 in delitvenimi razmerji,

Mesec	1971	1972	Indeks 1972 1971	Indeks nasproti planu 72 (100 % = 1.750)
1	2	3	4	5
januar	1.340	1.692	126,3	96,7
februar	1.341	1.723	128,4	98,5
marec	1.375	1.737	126,3	99,3
april	1.343	1.720	128,0	98,3
maj	1.363	1.736	127,3	99,2
junij	1.394	1.702	122,1	97,3
julij	1.416	1.725	121,8	98,6
avgust	1.362	1.730	127,0	98,9
september	1.372	1.766	128,8	100,9
oktober	1.381	1.909	138,2	109,1
november	1.652	1.945	117,7	111,1
december	1.587	1.903	120,0	108,7
letno	1.413	1.775	125,6	101,4

Naši izdelki

ISKRAPHON PM 71

Iskrini kvalitetni gramofoni

Gramofoni imajo v Iskri nem proizvodnem programu že tradicijo. Izdelujemo gramofone brez ojačevalnika in z lastnim ojačevalnikom, za predvajanje mono in stereo gramofonskih plošč.

Gramofoni z lastnim ojačevalnikom:

ISKRAPHON PM-71

Ohišje s keramičnim gramofonskim vložkom je vloženo v leseno, furnirano kaseto. Ima samostojen ojačevalnik z zvočnikom 2 W.

Orientacijska cena: 525 din

ISKRAPHON PM-75

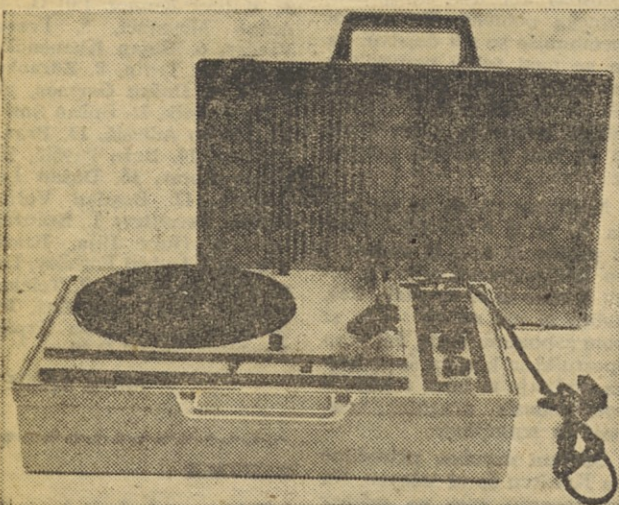
Vgrajen je v plastično kaseto iz nezlomljivega materiala, v treh različnih barvah. Ima samostojen ojačevalnik z zvočnikom 3 W.

Orientacijska cena: 600 din

ISKRAPHON RS-70 STEREO

Ohišje je vgrajeno v leseno, furnirano kaseto. Pokrov je iz prozornega plastičnega dimljenega materiala. Zvočnika, 3 W, 15 Ohmov, sta vgrajena v ločeni zvočni omarici, enako furnirani kot kaseto.

Orientacijska cena: 742 din

ISKRAPHON PM 75

ISKRAPHON RS 70

določenimi s finančnim načrtom.

DELO V PODALJSANEM DELOVNEM ČASU (nadurno delo)

Ob sprejemu gospodarskega načrta za leto 1972 smo želeli že s planskimi proporcijami zagotoviti znižanje nadurnega dela. V ta namen je bil z določenimi korekturami pri »Orodjarni« in »Vzdrževanju« dokončno sprejet plan za 143.491 nadur ali poprečno na zaposlenega 2,04 nadure mesečno.

V preteklem letu pa smo opravili 315.507 nadur ali 219,9% plana. Na zaposlenega je bilo poprečno mesečno opravljenih 4,52 nadure, plan je bil dosežen s 221,5%.

Iz navedenih prikazov je razvidno, da je bil plan nadur sicer dobronamerno postavljen, vendar pa ni upošteval običajnih gibanj in težav v proizvodnji, ki se nam letno pojavljajo. Če upoštevamo dejstvo, da smo v letu 1971 opravili 213.759 nadur, potem so nasproti dejanske opravljenim naduram v letu 1971 porastle nadure v I. 1972 za 47,5%. Na tak porast nadurnega dela je vplivalo več činiteljev: pomanjkanje materiala, selitev obratov, intenzivna proizvodnja števec v drugi polovici leta, pomanjkanje delovne sile in drugi elementi.

Opravljenе nadure v I. 1972. preračunano v delavce pomenijo 144 oseb več. Iz ekonomskega stališča gledano, pa so pri 50% dodatku opravljenе nadure angažirale toliko sredstev, kot bi jih 216 delavcev v rednem delovnem času.

Upoštevajoč delovni čas in nadurno delo, je v preteklem letu delal delavec poprečno mesečno 186,52 ure.

Trend števila opravljenih nadur po mesecih kaže v prvih sedmih mesecih določeno normalno gibanje, po-

goje s sezonskimi vplivi in približno v enakih odnosih kot pretekla leta. Od avgusta (čas preselitve obratov) dalje pa zaznamujemo veliko povečanje, ki doseže svoj vrh v decembru, kjer je vključena tudi letna inventura.

Primerjava doseganja nadurnega dela nasproti planu po posamezni enoti ne kaže realne slike, ker kot tovarniški plan tudi plani enot ne izhajajo iz dogajanj bazičnega obdobja. Bolj primerjalen je podatek o opravljenih nadurah na zaposlenega, ki kaže realnejšo sliko politike do nadurnega dela in na drugi strani težave, s katerimi je posamezna enota vložila napor, da bi dosegla svoj proizvodni načrt. Iz tega razloga je nadurno delo tudi v največjem porastu v obratu ATN, ki kljub vsem naporom ni mogel doseči proizvodnega plana.

Z. N.

Dopisujte v Iskro

Naslov uredništva: Kranj, Savska Loka 4. Telefon: 22-221 int. 333

ISKRA — glasilo delovnega kolektiva ZP Iskra Kranj, industrije za elektromehaniko, telekomunikacije, elektroniko in avtomatiko — Urejuje uredniški odbor — Glavni urednik: Igor Slavec. Odgovorni urednik: Janez Silc. — Izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo — Naslov uredništva: ISKRA Kranj, Savska loka 4, telefon 22-221, int. 333 — Tisk in klišej: »CP Gorenjski tisk« Kranj

I. sindikalno smučarsko prvenstvo Slovenije

Kot krona letošnjih številnih smučarskih tekmovanj, ki so jih priredili občinski sindikalni sveti, je bilo 11. marca t.l. v Kranjski gori še I. republiško sindikalno tekmovanje Slovenije v veleslalomu, na katerem je med nekaj nad 300 tekmovalci iz vse Slovenije sodelovalo tudi okoli 25 smučark in smučarjev iz delovnih organizacij ZP v Ljubljani, Kranju, Škofji Loki in Otočah. Smučarji iz Iskre so razumljivo nastopali v okviru občinskih sindikalnih moštev in s svojimi uvrstitvami pripomogli občinskimi ekipam do ugodnih uvrstitev.

Prvo republiško sindikalno prvenstvo v veleslalomu je dobro uspelo, potekalo pa je pod pokroviteljstvom podpredsednika RS ZSS Jožeta Globačnika, medtem ko sta tehnično izvedbo prevzela mestna zveza za telesno kulturo Ljubljana in smučarski klub Jesenice. Veleslalom se je odvijal na smučiščih Kekec, Podles in Preseka, hkrati na več progah.

Prav je, da ob tem z zadovoljstvom navedemo uvrstitve vsaj najboljših tekmovalcev iz Iskre, ki so v posamez-

nih ekipah občinskih sindikalnih organizacij, znova dokazali, da nekaj veljajo. Med ženskami do 25 let je bila Marta Vrhovec (IC) na 15. mestu s časom 72,0; med ženskami od 25 do 35 let: 3. Relja Kavčič iz Elektromehanike s časom 62,4; v razredu žensk od 35 do 45 let sta bili 2. Marija Pirc (ZZA) s časom 59,2 in 5. Anica Finžgar iz Elektromehanike s časom 64,5; med moškimi do 25 let: Marko Milič (ZZA) 20. s časom 59,83; med moškimi od 25 do 35 let: 6. Janez Grom (Antene) s časom 51,19, 15. Janez Sršen (IEZE-Avtomatika) s časom 54,73, 18. Mitja Zornada (ZZA) s časom 55,72; med moškimi od 30 do 35 let: 1. Tomaž Jamnik (Elektromehanika) s 1:04,1 in 4. Janče Smid (Elektromotorji) 1:05,8; med moškimi od 35 do 40 let: 3. Brane Jaklič (Elektromehanika) 1:10,7; med moškimi od 40 do 45 let: 1. Ludvik Dornik (ZZA) 41,5 in drugi Milan Bernik (IEZE-Elementi) 41,6; med moškimi od 45 do 50 let: 6. Ivan Stružnik (SC Iskra) 47,3, 9. Janez Ahačič (ZZA) 50,8, 12. Vili Tekavec (IEZE-Avtomatika); med moškimi nad 50 let: 19. Jovo Cirman (IEZE-Elementi) 65,0.

Prvo smučarsko srečanje v Kropi

Iskra, Lipnica je prejšnjo sredo prvič organizirala smučarsko srečanje članov petih kolektivov pod obronki Jelo-

Jožica Pretnar (Iskra Otoče) je bila druga v kategoriji ženska do 30 let

ŠAHISTI »APARATI« SE VEDNO ČETRTE V LIGI

V nadaljevanju letošnjega sindikalnega moštvenega prvenstva Ljubljane v šahu so odigrali pretekli teden V. kolo, v katerem so šahisti tovarne električnih aparatov z 2:4 izgubili srečanje z ekipo Komet. V tem srečanju je svojo partijo dobil Janez Kumše, remizirala sta Leopold Galle in Bogdan Brezigar, izgubili pa so Pavle Sešek, Dane Črne in Janez Grčar.

V naslednjem kolu je nasprotnik ekipe »Aparati« moštvo Gradisa.

vice. Na pobočju nad plavalnim bazenom v Kropi so se srečali mlajši in starejši člani kolektivov Iskre Lipnice in Iskre Otoče, tovarne Plamen in UKO iz Kropi in Kemične tovarne Podnart. Moški in ženske so se pomerili v veleslalomu.

Direktor Iskre Lipnica Damijan Hafner je povedal, da so se za takšno srečanje odločili, da bi se člani kolektivov med seboj bolj spoznali, izmenjali delovne izkušnje in se hkrati pomerili na tekmovanju v veleslalomu. Srečanje je uspelo, saj se je zbralo okrog 60 predstavnikov iz omenjenih kolektivov.

Ob koncu uspešnega tekmovanja so sklenili, da bodo v prihodnje tudi poleti pripravljali podobna srečanja, razen tega pa so se dogovorili, da bo prihodnje leto organizator zimskega srečanja. Plamen iz Kropi, naslednje leto pa Iskra Otoče.

Iskraši so se na tekmovanju dobro odrezali. Med moškimi do 30 let je bil 1. Drago Terlikar, Iskra Lipnica, 3. pa Matevž Šimnic iz Iskre Otoče. Pri moških nad 40 let je bil 2. Damijan Hafner iz Iskre Lipnica. Pri ženskah do 30 let je bila 2. Jožica Pretnar iz Iskra Otoče, 3. pa Darinka Bohinc iz Iskra Lipnica. Pri ženskah nad 30 let pa je bila 1. Anica Finžgar, Iskra Lipnica.

Ekipno so bili najboljši tekmovalci in tekmovalke Plamena, druga je bila ekipa Iskra-Otoče, tretja pa ekipa Iskra-Lipnica. A. Zalar

Iskra Commerce na Krvavcu

(Nešportna reportaža)

Med zimskimi športnimi tekmovanji, ki so jih v letošnji sezoni priredile sindikalne podružnice Iskre, smo zabeležili še eno — verjetno zadnjo v tem letu: prvenstvo Iskra Commerce v veleslalomu na Krvavcu. Inicijativa so dali ljudje iz servisnih delavnic, ki so prevzeli tudi organizacijo prireditve.

Pobuda iz servisnih vrst
Odveč bi bilo ugotavljati, kaj je vzpodbudilo naše ljudi iz servisnih delavnic, da so se sklenili pomeriti med seboj in z drugimi enotami Iskra Commerce v eni od najtežjih smučarskih disciplin, v veleslalomu, ki so ga izvedli 3. marca na že precej zglajenih pobočjih Krvavca. Navsezadnje to ni najpomembnejše. Razveseljivo je dejstvo, da so se mojstri in delavci iz servisnih delavnic dvignili od svojih delovnih miz in aparatov, vzeli v roke smuči in palice ter poklicali na športno merjenje vse ostale. Sindikat je dal svoj blagoslov in nekaj sredstev iz skromne blagajne in akcija je stekla.

Zakaj veleslalom?
Veleslalom je, kot pravijo, težavna smučarska disciplina. Vztrajnost, duhaprisotnost, preciznost in morda še kaj je potrebno ljudem, ki se ukvarjajo s to športno panogo. Toraj lastnosti, ki niso

tudi ljudem, ki so jim sinusna krivulja in druge ser. visne umetnije vsakdanji opravke. »Napačna vožnja« v veleslalomu ali v servisnih posegih imata podobne posledice: diskvalifikacija na licu mesta.

Tako so si ljudje iz servisnih delavnic (glavni organizator Jože Meden) vnaprej zagotovili nevidno »prednost«. Ne takšno, ki bi bila zajeta v športnih pravilih, pač pa takšno, ki jo izoblikuje samo življenje in delovni sistem.

Uspehi in rezultati
Se tako dobri športni rezultati so po svoje relativni. Zato uspehe takšnih sindikalnih prireditev, kakršna je bila na Krvavcu, ne bi kazalo vrednotiti in ocenjevati samo z minutami in sekundami. Smučanje je dokaj draga zadeva, ki terjaja — razen osebnih ambicij — tudi precej denarja in časa. Oboje pa ni pristopno vsakomur in pomene dostikrat vir, ne samo »socialnega« temveč tudi športnega razlikovanja.

Gledano torej skozi »sindikalna očala«, so tekmovalni rezultati kot taki zgolj drugotnega pomena. Veliko pomembnejše se zdi dejstvo, da so se med seboj pomerili v enakopravni borbi ljudje, ki jih v vsakdanjem življenju delijo službene, hierarhične in ne vem še kakšne pregrade.

Nesporen uspeh se mi zdi, da so si ti tekmovalci, tisti iz pisarn in tisti iz delavnic, po končanem tekmovanju segli v roke in si čestitali. Češ, dobro si me našel — to si bom zapomnil. Toda, ker smo športniki in k temu še iz istega podjetja te bom v bodoče »obravnali« drugače: vestneje in temeljiteje.

Seznam uspehov prireditve na Krvavcu še ni izčrpan. Na tekmovanju smo na primer spoznali precej naših sodelavk, priklupnih deklet in dobrih športnic. Taiste, ki jih včasih v našem delovnem okolju ne obravnavamo dosti bolj kot kakšen »pisarniški« inventar ali dodatek k pisalnemu stroju. Tako smo spoznali s »človeške platí« dve ali tri Majde, Erno, Loni, Breda itd. — po njihovih imenih in športnih in tovariških lastnostih. In to ni majhen uspeh tega sindikalnega srečanja v kristalno čistem ozračju Krvavca, kjer ni sledu o prahu in podobnih mestnih usedlinah.

Za konec športni rezultati
Na koncu in vrh vsega pa je reportersko pero dolžno zabeležiti tiste prave in nesporne rezultate prireditve, ki so izraženi v prizadevanjih,

da vztrajno premagujejo posledice sodobne odtujenosti človeka od družbe in da se skušamo približevati vzvišenemu cilju, ki nosi preprosto, a pomembno ime: tovarištvo!

REZULTATI

Ženske do 35 let: 1. Loni Puterle 1:08,09, 2. Milena Terlikar 1:10,13, 3. Marta Vrhovec 1:14,73, 4. Zdenka Mahnič, 5. Andreja Medič, 6. Lučka Čož, 7. Breda Cankar; diskvalificirana Vlasta Kovačič; **ženske nad 35 let:** 1. Ivica Rogelj 1:11,17, 2. Erna Mihalič 1:15,38, 3. Majda Hočevar 1:49,43; diskvalificirana Milica Rajačič, odstopili Mojca Suster, Cirila Solar; **moški nad 40 let:** 1. Jože Ilija 51,00, 2. Simon Primožič 55,92, 3. Ljerk Kos 57,89, 4. Milovan Mihorko, 5. Marjan Brezar, 6. Janez Trojar; diskvalificirani Janez Juretič, odstopila Stane Brezar, Jože Pogačnik; **moški 30 do 40 let:** 1. Jože Škorjanc 53,22, 2. Brane Tomažič 54,43, 3. Fedor Gregorič 57,83, 4. Marjan Knoll, 5. Viktor Bezek, 6. Andrej Nurnar, 7. Andrej Vrhovec, 8. Stane Sorli, 9. Boris Nasič, 10. Fortunat Orehek, 11. Jože Meden, 12. Marjan Aljančič, 13. Janez Jeglič, 14. Peter Klemenc, 15. Ante Barbalich, 16. Bojan Mavec, 17. Franc Ekar; diskvalificirani Andrej Rebec, Tadej Brate; **moški do 30 let:** 1. Andrej Pogačar 55,68, 2. Boris Durjava 58,21, 3. Matevž Kumer 1:01,33, 4. Anton Mesesnel, 5. Franc Vrečar, 6. Bojan Klemenčič, 7. Svarun Trpin, 8. Zdravko Vrbič, 9. Dušan Gartner, 10. Silvo Gornik, 11. Dušan Šmit, 12. Marko Adlešič, 13. Brane Vidmar, 14. Božo Pavčič, 15. Franc Rotar, 16. Dušan Lavrenčič, 17. Bogdan Voljč; **ekipna uvrstitve:** 1. Branžna prodaja (Jože Ilija, Brane Tomažič, Andrej Pogačar, Loni Puterle) 3:49,20, 2. Telekomunikacije (Ljerk Kos, Jože Škorjanc, Svarun Trpin, Breda Cankar) 5:43,20.

Mirko Ljubič

ZAHVALA

Vsem sodelavkam in sodelavcem v obratu telefonskih enot — tuljava releja, ter sindikalni organizaciji se najiskreneje zahvaljujem za lepa darila, denarno pomoč v času bolezni in tople besede ob mojem odhodu v pokoj. Celotnemu kolektivu pa želim še mnogo delovnih uspehov.

Ana Tomazin

ZAHVALA

Prisrčno se zahvaljujem sindikatu kranjske tovarne in sodelavcem v oddelku rotacijskih strojev za darila, ki sem ju prejela ob 8. marcu — dnevu žena.

Cilka Krč

Direktor obrata Iskre v Lipnici, ki je bila organizator prvega srečanja, je tudi tekmoval in to uspešno

Takoj za Pretnarjevo se je na tretje mesto uvrstila Darinka Bohinc (Iskra Lipnica)